

ועידת התביעות
CONFERENCE ON JEWISH MATERIAL CLAIMS AGAINST GERMANY, Inc.
15 East 26th Street, Room 906, New York, NY 10010
טל': 696-4944 (212), פקס: 679-2126 (212), דוא"ל: info@claimscon.org
www.claimscon.org

פנסיה גרמנית בגין עבודה בגטו (ZRBG)

מדריך ועידת התביעות

ועידת התביעות אינה מעורבת בניהול, בטיפול וביישום של קצבאות הביטוח הלאומי עבור הממשלה הגרמנית או רשויות הביטוח הסוציאלי שלה.

המידע המובא כאן מכוון לידיעה בלבד וכמדריך כללי למספר נושאים הכרוכים בהגשת בקשות לפנסיות ביטוח סוציאלי גרמניות. מידע זה אינו מהווה ייעוץ משפטי. המדובר בסיכום של מספר נושאים והוא אינו מהווה הצהרה מוחלטת או מלאה של התוכניות ומסגרות המדיניות של הממשלה או הרשויות המוזכרות. יתכן כי המדריך אינו עונה על הצרכים, האינטרסים והנסיבות הייחודיות של מבקשים פרטיים. אנו ממליצים לפונים לקבל ייעוץ מקצועי בקשר לבקשותיהם הפרטניות. בנוסף, יש לבדוק את כל מועדי ההגשה עם הרשויות המוסמכות. אנשים המחפשים מידע פרטני ביחס לתביעה, מוזמנים לפנות ישירות לתוכנית המתאימה. המידע נכון למועד מסמך זה והוא עלול להשתנות לאחריו.

יוני 2003

פנסיות גרמניות בגין עבודה בגטו מדריך ועידת התביעות

תנאים מוקדמים בסיסיים

מידע נוסף

1. **תקופות מזכות/ תקופות תעסוקה**
תקופות תעסוקה/ תקופות חלופיות
שילוב תקופות תעסוקה וחלופיות
תשלומי השתתפות רטרואקטיביים
2. **עבודה**
עבודה מרצון
תשלום
עבודת כפיה/ פרך
3. **גטאות**
עבודה מחוץ לגטו
רשימת גטאות
4. **גיל**
5. **תושבות גרמנית**
6. **ראיות**
שיתוף פעולה
7. **העלאת פנסיה קיימת**
8. **פנסיות אלמנים/ות**
9. **תשלומים או פנסיות שוטפים אחרים**
ביחס לביטוח סוציאלי לא גרמני
10. **מועדים**
מועד סופי לתשלום רטרואקטיבי
בקשות שנעשו והוגשו לאחר ה - 30 ביוני 2003
11. **דחיות**
עררים

כיצד לפנות

סיוע

**הוראות כלליות למילוי ה"שאלון הקצר"
שאלות נפוצות**

פנסיות גרמניות בגין עבודה בגטאות מדריך לוועידת התביעות

ב - 20 ביוני 2002, חוקק הפרלמנט הגרמני את "החוק לתשלום פנסיות בגין תקופות עבודה בגטו" ("Gesetz zur Zahlbarmachung von Renten aus Beschäftigungen in einem Ghetto", או ה-ZRBG). זהו חוק משלים במסגרת סמכות מוסדות הביטוח הסוציאלי הגרמניים.

תנאים מוקדמים בסיסיים

על התנאים הבאים להתמלא בכדי שתקופות עבודה בגטו תחשבנה כתקופות תעסוקה המתאימות ל"פנסית גטו" של הממשלה הגרמנית.

על התובע (או בן הזוג הנפטר) להיות במעמד של אדם נרדף לפי תקנות ס' 1 לחוק הפיצוי הגרמני (BEG), הווה אומר:
נרדף הנאצים הוא אדם, אשר בשל התנגדות פוליטית, או בשל גזע, דתו או השקפת עולמו, היה קורבן לאמצעי דיכוי נאציים וסבל בהתאם מאובדן חיים, נזק לגוף, לבריאות, לחיים, לרכוש, לנכסים או לשאיפות מקצועיות או כלכליות.
המבקש (או בן הזוג הנפטר) נאלץ לחיות בגטו, אשר נכבש על ידי הרייך הגרמני או נכלל בו.

למרות ההגבלות החירות במסגרת הכללית של תנאי החיים, האדם הנרדף ביצע את העבודה מרצונו/ה החופשי.

אם המבקש כבר קיבל זכאות מאת מערכת ביטוח סוציאלי זרה בגין העבודה שהוא/היא ביצעה בגטו, הוא/יא אינו/ה יכול/ה לקבל את הפנסיה הזו.

הגש בקשה רק אם:

- ✓ היית קורבן לרדיפה הנאצית.
- ✓ היית בגטו, אשר נכבש או סופח באופן רשמי על ידי הרייך הגרמני.
- ✓ ביצעת עבודה ללא שכר מרצונך החופשי או בכדי להימנע מ"גורל מר יותר".
- ✓ קיבלת תמורה כלשהי עבור עבודתך, מעבר לרמת הקיום הבסיסי.
- ✓ לא קיבלת כל זכאות בגין העבודה שביצעת בגטו על ידי כל מערכת ביטוח סוציאלי זרה.

המועד הסופי לצורך קבלת תשלומים רטרואקטיביים לשנת 1997 הוא ה - 30 ביוני 2003. בכדי לעמוד במועד זה, עליך לכתוב למוסדות הביטוח הסוציאלי הגרמניים לפני ה - 30 ביוני 2003 (ראה עמ' 11, "כיצד לפנות")

1. תקופות מזכות

לצורך הזכאות לפנסיית גטו של הממשלה הגרמנית (הידועה גם כפנסיית זקנה), על התקופה המזכה להיות מלאה תמיד. התקופה המזכה ביחס למבקשים בני 65 שנים ויותר, בכדי להיחשב מבוטחים, היא חמש (5) שנים (60 חודשים קלנדריים).

תקופות תעסוקה/ תקופות חלופיות

תקופת חמש-השנים המזכה עשויה לכלול תקופות תעסוקה (משמע, עבודת גטו מרצון ובשכר) בתוספת תקופות חלופיות, כדין. תקופות חלופיות הן תקופות של רדיפה נאצית או במחנות עקורים.

תקופות של עבודה מבוטחת בגרמניה או במדינה זרה (בתנאי שלמדינה הזרה יש הסכם ביטוח סוציאלי הדדי עם הרפובליקה הפדרלית של גרמניה), עשויות להיחשב גם הן כתקופות תעסוקה.

תקופות עבודה שלאחר המלחמה, במדינות שלהן הסכמי ביטוח סוציאלי הדדיים עם גרמניה ייחשבו כתקופות מבוטחות והן לפיכך בעלות תועלת לאנשים, אשר אינם מגיעים אחרת למינימום של חמש (5) שנים לצורך קבלת הפנסיה. במילים אחרות, תקופות עבודה שלא בגרמניה עשויות להילקח בחשבון לצורך חישובה של פנסיה זו, באם נעשו במדינה, שלה הסכם ביטוח סוציאלי הדדי עם גרמניה.

לגרמניה יש כיום הסכמי ביטוח סוציאלי עם: בולגריה, צ'ילה, ישראל, יפן, יוגוסלביה לשעבר, קנדה/קוויבק, קוראטיה, מרוקו, פולין, שווייץ, סלובניה, טורקיה, טוניסיה, הונגריה, הרפובליקה הצ'כית וארצות הברית.

גרמניה מנהלת כיום משא ומתן לצורך הסכמי ביטוח סוציאלי עם אוסטרליה, סין, דרום קוראה, רוסיה וסלובקיה.

שילוב של תקופות תעסוקה וחלופיות

גם אם המבקש ביצע בגטו עבודה מרצון ובתמורה זמן קצר בלבד, הוא עדיין יכול לעמוד בקריטריונים לפנסיה אם צבר סך של חמש (5) שנים של תקופות תעסוקה וחלופיות משולבות. לפיכך, אם הוא עבד בגטו X במשך שנה אחת ואז נשלח למחנה ריכוז או עבודה למשך ארבע שנים, הוא עומד בדרישות. בנוסף, אם הוא ביצע את העבודה הנדונה בגטו במשך תשעה חודשים בלבד, ומעולם לא הלך למחנה, אולם עבד לאחר המלחמה בארצות הברית, ישראל או מדינה אחרת בעלת הסכם ביטוח סוציאלי עם גרמניה, למשך יותר מ- 4 שנים, הוא עדיין עומד בתנאים המוקדמים.

התקופה המזכה

חובה על תקופת חמש השנים המזכה לכלול, במלואה או בחלקה, עבודה מרצון ובשכר בגטו מוכר. עם זאת, אם אין בכך בלבד לסייע למבקש למלא את מכסת שישים (60) החודשים של התקופה המזכה, ניתן להוסיף זמן תעסוקה (חלופי) באמצעות הכרה בתקופות של רדיפה נאצית או בתקופות עבודה זרות לפני או לאחר המלחמה בגרמניה או במדינות בעלות הסכמי ביטוח סוציאלי עם גרמניה. מחנות עקורים מוכרים הן כתקופות מזכות והן כתקופות חלופיות.

תשלומי השתתפות רטרואקטיביים

התנאים להשלמת התקופה המזכה באמצעות תשלומי השתתפות רטרואקטיביים נותרים ללא שינוי. ניתן לבצע תשלומים רטרואקטיבי אך ורק אם הוגשה בקשה עד ה - 31 בדצמבר 1991.

אם נדחתה בקשה מקורית וזכאותו של המבקש השתנתה כעת כתוצאה מחקיקה חדשה, הוא עשוי כעת למלא דרישות מסוימות על ידי ביצוע תשלומי ביטוח רטרואקטיביים כיום. ניתן לקבל סיוע משפטי במקרים מסוג זה. עם זאת, לא ניתן לבצע תשלומי ביטוח רטרואקטיביים ביחס לבקשות חדשות.

אין תשלומי השתתפות רטרואקטיביים ביחס לבקשות חדשות

2. עבודה

נדרש כי העבודה הרלבנטית בוצעה במהלך החיים והעבודה בגטו המוכר ככבוש או כמסופח על ידי הרייך הגרמני, וכן כי היא הייתה "מרצון" ו"בתשלום".

עבודה מרצון

כולל נסיבות בהן העבודה בוצעה "מרצון חופשי". ההיבט הרצוני, כלומר "תעסוקה שבוצעה מרצון חופשי", יתכן כי יוכר גם במקרה שהמבקש מצהיר כי הוא עבד בכדי להימלט "מגורל מר יותר".

תשלום

התשלום ניתן בצורת "מרקים של גטו" (Ghetto-Marks) או כרטיסי הקצבה. במקרים מסוימים, ניתנה התמורה בצורת דיור ומזון או חליפין אחרים, במידה שהיא עלתה על "הקיום המינימלי" גרידא. במילים אחרות, במסגרת העבודה קיבלת אוכל נוסף או כרטיסי הקצבה נוספים וכיו"ב.

עבודה מרצון

יתכן כי המבקש הובל לעבודה תחת שמירה ואז ביצע את העבודה עצמה בחופש יחסי.

תשלום

לפי בית המשפט הפדרלי לעניינים סוציאליים, המונח "תשלום" כולל כל טובת הנאה המתקבלת מעבר לשכר הקיום גרידא.

פרשנות הקריטריונים

פרשנות הקריטריונים לעבודה ותשלום תפורש על ידי רשויות הביטוח הסוציאלי או בתי המשפט הפדרליים לעניינים סוציאליים, כל מקרה לגופו.

עבודת כפייה/ פרך

לא ניתן להתחשב בעבודות כפיה/פרך או עבודה ללא תשלום ולהכיר בהן כתקופת תעסוקה רלבנטית. עם זאת, ניתן להכיר בהן כתקופות חלופיות לצורך הזכאות.

אם המבקש כבר קיבל תשלום מאת תוכנית הקרן הגרמנית/ ועידת התביעות לעובדי כפיה ופרך לשעבר, הוא עשוי עדיין ליהנות מפנסיית הגטו ובתנאי שהוא עמד גם בדרישות הזכאות של הפנסיה (משמע, ביצע עבודה מרצון בגטו מוכר).

שתי צורות התשלום אפשריות

ברוב המקרים, המבקשים עברו שלבי רדיפה שונים. בהתאם לכך, אם היית בגטו הנכלל בחקיקה זו, אולם מאוחר יותר הועברת למחנה עבודה או ריכוז, אתה עשוי לקבל הן את תשלומי הקרן הגרמנית בגין עבודת פרך והן את פנסיית הגטו הזו.

הפנסיה בגין עבודה בגטאות איננה ניתנת עבור עבודת פרך או כפייה, אולם ההגדרה של עבודה מרצון הינה מסובכת עקב התנאים ששררו בגטאות.

עם זאת, אם קיבלת תשלום בגין עבודת הפרך בקשר לעבודת הגטו, אתה עלול שלא להיות זכאי לקבלת פנסיה זו בגין אותה התקופה ואותה העבודה.

3. גטאות

הפנסיות יוענקו אך ורק למבקשים שחיו ועבדו בגטו שסופח או נכבש רשמית על ידי הרייך הגרמני. המונח "גטו" כולל כל גטו פתוח או סגור בשטחים כאמור.

עבודה מחוץ לגטו

אף אם המבקש עבד מחוץ לגטו, אולם חזר אליו כל לילה, הוא עדיין נחשב לזכאי לפנסיה זו.

רשימת הגטאות

אין רשימה מלאה וזמינה של הגטאות המוכרים. נכון להיום, אנו יודעים כי הוכרו יותר מ - 300 גטאות. גטו בודפשט נכלל בחוק זה.

נכון להיום, גטו שנחאי אינו עומד בקריטריונים הקיימים של החקיקה הגרמנית (כיבוש או סיפוח על ידי הרייך השלישי) ולפיכך אינו נכלל בין הגטאות המוכרים.

4. גיל

לפי החוק החדש, לא נדרש יותר שהמבקש (או בן הזוג הנפטר) היה בן ארבע עשרה (14) שנים לפני או במהלך השהייה בגטו, בכדי לקבל פנסיה. לפי בית המשפט הפדרלי לעניינים סוציאליים, כל תביעה פרטנית תבחן בנפרד, בכדי לקבוע אם בוצעה עבודה מרצון ובתשלום, *בהתעלם מגיל המבקש*. לפיכך, אנשים צעירים רבים עשויים עתה להיות זכאים.

5. תושבות גרמנית

לפי החוק החדש, הוסרה ההוראה הדורשת כי המבקש עזב את גרמניה **לכל המאוחר** ב - 31 בדצמבר 1949 והיא כבר אינה בתוקף. אנשים, אשר קודם לכן נדחו על בסיס תאריכי התושבות הגרמנית או פקיעת מעמד "נרדף" ("*Verfolgte*") (במילים אחרות, אנשים שהיגרו מגרמניה לאחר ה - 31 בדצמבר 1949), מוזמנים עתה לפנות מחדש.

6. ראיות

על המבקש להוכיח את שהותו בגטו הרלבנטי ואת העבודה שביצע. הוכחה על דרך הצהרה אישית או מסמכים תקפים אמורה להספיק. אין עוד צורך בהצהרות של שני עדים לצורך הגשת תביעה.

שיתוף פעולה

המבקשים מחויבים לפי החוק להרשות לבית המשפט הפדרלי לביטוח סוציאלי לבחון את כל ההליכים, הבקשות ו/או ההצהרות הקודמים לצורך אימות או אישור תביעתם. בכלל זה, בקשות ל- *Wiefertgutmachung* (BEG), הקרן הגרמנית "זיכרון, אחריות ועתיד" (תוכנית הפיצוי בגין עבודת כפיה/פרך), או תוכניות הפיצוי המנוהלות על ידי ועידת התביעות, כדוגמת קרן סעיף 2 והקרן המרכז והמזרח אירופאית (CEEF).

עליך לבחון את הבקשות הקודמות
מומלץ למבקשים (או לבאי כוחם המשפטיים) לבחון את התיקים של בקשותיהם הקודמות לתוכניות פיצוי קורבנות שואה. זאת, בכדי להבטיח כי פרטים שונים מבקשות קודמות אינם עומדים בסתירה להליכים נוכחיים. סתירות כאלו עלולות לגרום לדחיית התביעה.

7. העלאת פנסיה קיימת

הערכה מחדש של פנסיית ביטוח סוציאלי גרמנית אינה נעשית באופן אוטומטי. על המבקשים הפוטנציאליים לפנות לרשות הביטוח הסוציאלי הגרמנית המתאימה **בכתב** בכדי לבקש הערכה מחדש של פנסיה קיימת. לפי החוק, הגדרה מחדש של זכאות הפנסיה אינה אפשרית בכל המקרים.

היוועצו במומחה
בדרך כלל, אם אתם שוקלים לבקש הערכה מחדש של פנסיה קיימת או פנסיה לאלמן/ה, מומלצת התייעצות במומחים משפטיים.

8. פנסיות אלמנים/ות

אפשר להגיש בקשה להטבות בשמו של בן הזוג המנוח באם הוא מילא את דרישות העבודה המפורטות לעיל, כלומר ביצע עבודה מרצון ובתשלום בגטו מוכר.

פנסיות כאמור משולמות לבני הזוג החיים של המבוטחים הנפטרים, בתנאי שלא נישאו מחדש.

אם בן הזוג החי הוא מעל גיל ארבעים וחמש (45), או מגדל ילד שגילו מתחת לשמונה עשרה, או המטפל בילד התלוי בו, שמסיבות של מוגבלות גופנית או פסיכולוגית אינו יכול לדאוג לעצמו, או שהוא בעל יכולת התפרנסות מופחתת, הפנסיה של קרובי המשפחה החיים תגיע לשיעור של שישים אחוזים (60%) מזכאותו המלאה של בן הזוג המנוח.

9. תשלומים או פנסיות שוטפים אחרים

פנסיית הגטו הגרמנית היא נפרדת מהתוכניות והחקיקה בדבר פיצויים והשבת רכוש הנוגעים לשואה. לפיכך, אם אתה מקבל כיום כספי תשלומים לקורבנות שואה, אין בכך בכדי להשפיע על זכאותך לתבוע את פנסיית הגטו, אם אתה ממלא את הדרישות הפרטניות לצורך פנסיה זו.

שיתוף פעולה
המבקשים מחויבים משפטית לאפשר לבתי המשפט הגרמניים לענייני ביטוח סוציאלי לבחון כל הליך, בקשה ו/או הצהרה קודמים, בכדי למצוא אי-התאמות.

ביחס לביטוח סוציאלי לא גרמני

פנסיות הגטו אינן נחשבת להטבות ביטוח סוציאלי רגילות ולכן ישולמו אך ורק אם הן לזכותו של המוטב. הפנסיה הגרמנית לא תשולם למדינה זרה אם ההטבות המשולמות על ידי מדינה זו יושפעו לרעה כתוצאה מהפנסיה הגרמנית.

אזרחים זרים יטופלו כאזרחים גרמניים

אם המבקש מתגורר במדינה, שחתמה על הסכם ביטוח סוציאלי הדדי עם גרמני (ר' לעיל), הוא יטופל כאילו היה אזרח גרמני ויקבל את סכום הפנסיה המלא על בסיס תקופות ההעסקה שהושלמו בגטו.

אזרחים זרים של מדינת ללא הסכמים הדדיים
אזרחים של מדינות ללא הסכמי ביטוח סוציאלי הדדיים עם גרמניה יקבלו רק 70% מזכאות
הפנסיה הגרמנית ביחס לתקופות העסקה שהושלמו בגרמניה לפני או אחרי המלחמה, או בגטאות
הנכללים בחקיקה זו. גרמניה מנהל כיום מגעים בנושא הביטוח הסוציאלי עם אוסטרליה, סין, דרום
קוריאה, רוסיה וסלובקיה.

תושבי פולין

קורבנות, שהיו תושבי פולין ב - 31 בדצמבר 1990, אינם יכולים לקבל פנסיה גרמנית בפולין. פנסיית
הזקנה משולמת על ידי רשויות הביטוח הפולניות, המחויבות לפי החוק לכלול כל מענקים גרמניים
במסגרת חישוב הפנסיה.

ללא השפעות מזיקות על הביטוח הסוציאלי שלך
פנסיית הגטו לא תשפיע על ההטבות, שאתה עשוי לקבל כיום ממדינת המגורים הנוכחית שלך.
עם זאת, אם מדינה זו כבר זיכתה אותך בגין העבודה שביצעת בגטו, אתה מנוע מלקבל את
פנסיית הגטו הגרמנית

10. מועדים

הפנסיות ישולמו רק אם יתבקשו

מועד סופי לתשלום רטרואקטיבי

בקשות חדשות ובקשות להערכה מחדש, שהוגשו עד ל - 30 ביוני 2003, ייחשבו כאילו נעשו ב - 18
ליוני 1997. הזכאות לפנסיה תתחיל לפיכך בתשלום רטרואקטיבי (תשלום חוזר) המתייחס אחורה
עד ליוני 1997, ובתנאי כי החל מתאריך זה מולאו כל דרישות הפנסיה.

אם התביעה מוגשת לפני ה - 30 ביוני 2003, אולם דרישות הפנסיה לא מולאו אלא לאחר יוני 1997,
תתחלנה הטבות הפנסיה מהמועד בו התמלאו הדרישות (הגעה לגיל 65 או תאריך הפטירה, במקרה
של הטבות אלמנים/ות).

בקשות שהתבקשו והוגשו לאחר ה - 30 ביוני 2003

פנסיות גטו שהוגשו לאחר ה - 30 ביוני 2003 לא יזוכו בכל תשלום רטרואקטיבי. כל פנסיה תשולם
החל מתאריך הבקשה.

בקשות להטבות אלמנים/ות, שהוגשו לאחר תאריך זה, יתייחסו לאחור לכל היותר שנים עשר
חודשים, במועד המוקדם ביותר לאחר הפטירה.

בקשה חוזרת

אם המבקש הגיש בקשה במועד מוקדם יותר, אולם נדחה מטעמי גיל, תאריך הגירה או גטו
בלתי מוכר, אנו מעודדים אותו להגיש בקשה חוזרת, ובתנאי שהוא עובד בדרישות הזכאות עבור
פנסיה זו.

11. עררים

אם המבקש פנסיית זקנה (על בסיס תקופות העסקה בגטו) נדחה על ידי המשרד המנהלי המטפל
בתביעה, ניתן להגיש ערר. עם זאת, יש להגיש את העררים בתוך חודש אחד מקבלת הדחייה.

בשל אופיו חסר התקדים של חוק זה, רבות מהסוגיות החוקיות הנוגעות לפרשנותו טרם נבחנו על
ידי בית המשפט הגרמני הפדרלי לעניינים סוציאליים. לפיכך, יתכן כי מספר תביעות הנדחות
מלכתחילה, יתקבלו במסגרת ערר.

על המבקשים להיוועץ במומחים משפטיים במהלך הערר.

יש להגיש את העררים בכתב בתוך חודש אחד מקבלת הדחייה
יש לציין בתשובה את טעמי הערר. על התובע לציין אם הוא מתכוון להמציא בהקדם מסמכים
תומכים.

כיצד לפנות

1. כתבו למשרד הביטוח הסוציאלי הגרמני המתאים ובקשו את הטפסים המתאימים (ר' מכתב לדוגמא להלן). שימו לב: מכתב זה יבטיח כי אתם עומדים במועד הסופי של ה - 30 ביוני 2003. מומלץ לשלוח מכתב זה באמצעות דואר רשום, כך שיהיה בידכם מסמך המראה את מועד שליחתו.
2. עם קבלת חבילת הטפסים, עליכם למלאם ולהשיבם לרשויות הגרמניות בהקדם.
3. זכרו לקרוא בעיון את ההוראות המלוות את הטפסים.
4. אם נדרש לכם סיוע נוסף, אנא פנו למרכז הסיוע, שירות המשפחות היהודיות או השירות המשפטי הקרוב אליכם (ר' עמ' 12).

מכתב לדוגמא

"א.ג.,
הנני פונה בזאת אליכם בבקשה לתשלום פנסיה המבוססת על עבודה שביצעתי בגטו. אנא
שילחו אלי בהקדם את כל הטפסים, שעלי למלא. אני מצפה לשמוע מכם.
בכבוד רב,"

על מכתב בקשת הטפסים להיות פשוט ביותר ולכלול רק את המידע הבסיסי. **אין** צורך לתאר את תנאי העבודה בשלב זה. **הקפידו לרשום (באופן ברור) את כתובתו הנוכחית של המבקש.**

באם למבקש יש **מספר ביטוח גרמני**, עליו לכלול אותו במכתבו. אם אין לו מספר כזה, יקצו לו הרשויות הגרמניות מספר כזה. **שימו לב: מספר זה שונה ממספרי התביעה שהונפקו בתוכניות פיצויים אחרות לקורבנות שואה.**

מספרי הביטוח הגרמני הם ייחודיים לכל אדם. הם כוללים שתי ספרות המציינות את המשרד המטפל בתיק, תאריך הלידה של המבקש (בפורמט אירופאי), האות הראשונה של שם המשפחה שלו (בעת הלידה) ומסתיימים בעוד שלוש ספרות המהוות קוד משרדי פנימי.

די במכתב זה בכדי לעמוד בתאריך הסופי של ה - 30 ביוני 2003. משרד הביטוח הסוציאלי המתאים ישלח חזרה את הטפסים המתאימים בכדי שהתובע ימלאם וישיבם אליהם **בהקדם.**

להיכן לשלוח את מכתב בקשת הטפסים

קביעת המשרד אליו עליכם לפנות (באמצעות המכתב האמור לעיל) תלויה במקום מגוריכם הנכחי ובסוג העבודה שביצעתם בגטו.

פניה למשרד הנכון

משלוח הבקשה למשרד הלא נכון אינו נושא כל קנס או אובדן זכויות. מכתבם יועבר למשרד ה-LVA או ה-BFA המתאים.

על כל העובדים במשכורת (עבודות צווארון לבן, כגון מורים, רואי חשבון, פקידים, אחיות וכיו"ב) לפנות למשרד הביטוח הפדרלי לעובדים במשכורת, או ה-BFA:

Bundesversicherungsanstalt für Angestellte or BFA
Ruhrstrasse 2
10709 Berlin, Germany
Tel: (0) 30-865-1
Fax: (0) 30-86527240

על כל העובדים/ עובדי הכפיים האחרים (למשל בבניה, בתעשיית התחמושת, מסגרים וכיו"ב) לפנות למשרד אזורי לביטוח פנסיה לעובדי כפיים (Landesversicherungsanstalt or LVA).

תושבי ישראל: Landesversicherungsanstalt (LVA) Rheinprovinz Koenigsallee 71 40215 Dusseldorf, Germany Tel: (49-211) 937-0 Fax: (49-211) 937-3044	תושבי בריטניה, אירלנד, ארצות הברית, קנדה/קוויבק: Landesversicherungsanstalt (LVA) Freie und Hansestadt Hamburg Postfach 70 11 25 22011 Hamburg Tel: (49049) 5300-1315 Fax: (49-40) 5300-2999 Internet: www.lva-hamburg.de
תושבי האיחוד האירופי: אתם יכולים להגיש את בקשת התביעה שלכם באמצעות משרד ביטוח הפנסיה במדינה שלכם. תביעתכם תועבר למשרד ביטוח הפנסיה הגרמני המתאים.	תושבי מדינות ללא הסכם עם גרמניה (למשל ארגנטינה, המדינות הבלטיות, הפדרציה הרוסית): Landesversicherungsanstalt (LVA) Rheinprovinz Koenigsallee 71 40215 Dusseldorf, Germany Tel: (49-211) 937-0 Fax: (49-211) 937-3044
תושבי הונגריה: Landesversicherungsanstalt (LVA) LVA Thueringen Kranichfelder 99097 Erfurt Germany	תושבי אוסטרליה: אנא בררו בשגרירות הגרמנית.

סיוע

ההליך לקבלת פנסיית גטו גרמנית עלול להיות מורכב ומסובך. לצורך מידע נוסף וסיוע בהליך הבקשה, ניתן לפנות לארגונים הבאים:

ארה"ב/קנדה

Bet Tzedek Legal Services (Los Angeles)

Free Assistance/Referrals

Tel: (323) 939-0506

Fax: (323) 549-5880

Email: info@bettzedek.org

www.bettzedek.org

New York Legal Assistance Group

The Holocaust Project

Free Assistance/Referrals

Tel: (212) 688-0710

Fax: (212) 750-0820

Email: ldavis@nylag.org

Email: hdrook@nylag.org

www.nylag.org

ישראל

מרכז המידע לניצולי השואה בישראל

(בשיתוף עם המוסד לביטוח לאומי)

סיוע חינם

טל': 972-3-629-0015

פקס: 972-3-629-2690

www.claimsinfo.org

לצורך קבלת שירותים משפטיים בתעריפים נמוכים:

הארגון המאוחד להחזרת רכוש (אורו)

[50\$ דמי הרשמה/ שכר עו"ד בשיעור 12% מ - 60 תשלומי הפנסיה החודשיים הראשונים]

פרנקפורט - טל': 713 7790 (49-69); פקס: 713 77920 (49-69)

תל אביב - טל': 517-5204 (972-3); פקס: 517-0655 (972-3)

ניו יורק - טל': 921-3860 (212); פקס: 575-1918 (212)

טורונטו - טל': 630-2920 (416); פקס: 630-1885 (416)

הוראות כלליות למילוי ה"שאלון הקצר"

"שאלון לפי החוק בדבר פנסיות המשולמות בגין תעסוקה בגטו [ZRBG]"

מספר גרסאות של "שאלונים קצרים" המיועדים לפנסיות בגין עבודה בגטאות מחולקים על ידי המוסדות הגרמניים הממשלתיים. הם כוללים כ - 8 עד 15 שאלות וניתן להגישים בכדי להתחיל בהליך הבקשה.

טופס הבקשה הסטנדרטי של הביטוח הסוציאלי הגרמני כולל למעלה מ- 40 שאלות. המשרד ביטוח סוציאלי גרמני עלול לבקש מהמבקשים למלא את הטופס הסטנדרטי ולא את הטופס הקצר יותר. אנא שים לב כי הטופס איננו מתייחס אך ורק לפנסיה בגין עבודה בגטאות. יתכן כי לא תמיד המבקש יוכל להשיב על כל אחת מהשאלות שבטופס הכללי.

להלן דוגמה של גרסה אחת של השאלון המקוצר.

מספר ביטוח גרמני [VSNR]: בדומה למספר הביטוח הסוציאלי בארצות הברית, כל אחד מקבל מספר ביטוח גרמני שונה. אם אתה כבר מקבל פנסיית זקנה, מספר זה מופיע על תלוש ההמחאה, או כל על מכתב ממשרד ה-LVA או ה-BFA המטפלים בתיקך. מספרים אלה כוללים את יום הולדתך ואת האות הראשונה של שם המשפחה שלך בעת הלידה. אם עוד אין לך מספר ביטוח גרמני, ניתן להותיר חלק זה בלתי ממולא.

מספר זיהוי לטיפול [BKZ]: מתייחס רק לתובעים, שתיקיהם מטופלים על ידי ה-BFA. אם עדיין אינך יודע את המספר, ניתן להותיר חלק זה בלתי ממולא.

1. תחילת התעסוקה וסיומה (יום, חודש ושנה)?

יש לפרט ככל האפשר. עם זאת, אם אינך בטוח בתאריך המדויק, ניתן לכתוב את החודש והשנה או רק את השנה.

2. היכן (עיר, רחוב ומחוז) היה מקום ההעסקה ו/או מקום העבודה? מה היה שם הגטו?

אם אתה זוכר את שם הארגון, המפעל וכו', בהם היית מועסק, כתוב זאת כאן. כמו כן, כתוב את שם הגטו בו חיית ועבדת.

3. האם התבצעה העבודה גם מחוץ לגטו?

אנא השב בכך או בלא, האם עבדת מחוץ לגטו או נשארת בתוכו? **אם כן:** האם שבת כל יום אל הגטו? **שים לב:** בכדי לקבל פנסיה זו, נדרש שהעבודה התבצעה בגטו בו גרת. עם זאת, דרישה זו מתמלאת גם אם יצאת מהגטו בכל יום בכדי לעבוד אולם שבת אליו בכל לילה.

4. באיזו מחלקת עבודה (במקרה המתאים) הועסקת?

(ר' להלן)

5. איזה סוג של תעסוקה (תיאור קצר של התפקידים) ביצעת?

תאר את עבודתך בקצרה. למשל, ניתן לכתוב, "תפרתי מדים של הצבא הגרמני".

6. משך שעות העבודה במסגרת התעסוקה?

כתוב מה היה אורך יום העבודה שלך. רוב האנשים כותבים שהם עבדו בין עשר לשתיים עשרה שעות.

7. כיצד הוקצתה עבודה זו לתעסוקה ו/או איזה מוסד ארגן את השמתך שם?

כתוב כאן כיצד השגת את המשרה. רוב האנשים מציינים בדרך כלל את ה"יודנראט" או ארגון דומה.

8. האם קיבלת כל שכר - כולל "כסף גטו", אוכל או כל תשלום באמצעות סחורות (בעין)?

- א. סוג
- ב. סכום (שבועי/חודשי)
- ג. מטבע

כתוב כאן איזה סוג של שכר קיבלת עבור העבודה שביצעת מרצון.
סוג - ניתן לכלול, לדוגמא, "מרקים של גטו", אוכל, כרטיסי הקצבה, דיור ומזון וכיו"ב.
סכום - אם אתה זוכר כמה קיבלת, רשום סכום זה כאן.
מטבע - ציין באיזה מטבע קיבלת את השכר.

9. האם היו בידך ראיות להעסקתך? אם כן, מאיזה סוג ועל ידי איזה מוסד הונפקו? במידה שעדיין יש בידך מסמכים מתאימים, נבקש כי תגיש העתקים מהם.

האם היו לך, בעת שהיית בגטו, מסמכים כלשהם, שהוכיחו כי היית מועסק? די לציין כן או לא. במידה שאתה זוכר, ניתן לתאר את המסמכים הללו. כמו כן, אם הם עדיין ברשותך, אנא צרף העתקים מאושרים על ידי נוטריון.

10. מה הייתה כתובתך בגטו (רחוב ומספר בית)?

אם אינך זוכר את המידע המלא, כתוב במידה שאתה זוכר. למשל, אם אינך מצליח להיזכר במספר הבית, כתוב את שם הרחוב או האזור.

11. מתי הועברת מהגטו למחנה עבודה בכפיה/ ריכוז?

ציין, באופן מפורט ככל האפשר, את התאריך בו עזבת את הגטו.

12. מתי שוחררת משם?

כתוב היכן ומתי שוחררת.

13. היכן שהית מאותה העת (השחרור) ועד שעזבת את המדינה?

כתוב כאן היכן היית לאחר השחרור. רוב האנשים מציינים באילו מחנות עקורים הם שהו.

14. האם עבדת לפני השהייה בגטו?

אם כן: א. תאריכי ההתחלה והסיום של ההעסקה?
ב. סוג התעסוקה שבצעת?

כתוב כאן אם היו לך עבודות קודמות לפני הכניסה לגטו ומה הן היו.

15. האם הגשת בקשות לתשלומים?

אם הגשת בקשה לקבל או שאתה מקבל Wiedergutmachung (BEG) כתוב כאן את שם משרד התשלומים ואת מספר התיק. מידע זה מצוין על גבי תלוש ההמחאה. אם אינך מצליח למצוא מידע זה, אנא צרף העתק מכל מכתב מאת משרד התשלומים שלך וכתוב "מצורף" במקום המתאים. או, ציין את מספר קרן המצוקה שלך או את מספר הפנסיה של קרן סעיף 2, במקרה המתאים.

* חתימה ותאריך.

שאלות נפוצות

מהם הקריטריונים לזכאות לפי החוק החדש?

- עבודה מרצון בגטו מוכר
- קבלת שכר בגין העבודה הזו

כיצד ניתן לפנות לקבלת ההטבות?

הדבר הראשון שיש לעשות הוא לשלוח מכתב למשרד הביטוח הסוציאלי הגרמני המתאים. ר' את המכתב לדוגמא. אין צורך לתאר במכתבים אלה את העבודה שביצעת או את הרדיפות להן היית קורבן. כל שעליך לעשות הוא לבקש את הטפסים המתאימים ולרשום את כתובתך הנוכחית.

למה הכוונה, שנדרש שקיבלתי שכר או תשלום עבור עבודתי?

"תשלום" כולל כל סוג של תמורה, כולל, ללא הגבלה, "מרקים של גטו", דיור ומזון וכרטיסי הקצבה. נדרש כי תשלום זה היה בנוסף למה שהיית מקבל בכל מקרה. במילים אחרות, בשל העבודה קיבלת תוספת של מזון או כרטיסי הקצבה וכו', מעל לכמות הרגילה. לפיכך, כסף או מרקים של גטו אינם צורת התשלום היחידה המתקבלת.

עבדתי בגטו אבל רק לתקופה קצרה מאוד. האם כדאי להגיש בקשה?

כן. בהתעלם ממשך הזמן שעבדת בגטו, כל עוד אתה ממלא את הדרישות לעבודה כדאי לך להגיש בקשה, אף אם היה זה רק לזמן קצר.

בעת שעבדתי בגטו הייתי רק בן X שנים, האם כדאי להגיש בקשה?

כל עוד אתה עומד בשאר הקריטריונים כדאי לך להגיש בקשה, בהתעלם מגילך.

אני עומד בקריטריונים, אבל לא עזבתי את גרמניה עד 1951. האם כדאי להגיש בקשה?

כן. החוק, שדרש כי התובעים עזבו את גרמניה עד ה - 31 בדצמבר 1949, בוטל. לפיכך, אף אם פנית קודם לכן לקבלת הפנסיה ונדחת מסיבה זו, כדאי לך לפנות כעת מחדש.

במה תלוי גובה הפנסיה?

פנסיות זקנה גרמניות נקבעות לפני תקופות התעסוקה של האדם. הזיכוי בגין תקופות תעסוקה מוערך לפי השכר הממוצע שהרוויחו אנשים, שביצעו עבודה דומה, אולם לא היו קורבנות רדיפה. בין הגורמים האחרים בעלי המשמעות, נכללים מין התובע, רמת השכלתו, תקופות של גידול ילדים וגיל. תקופות חלופיות משמשות אך ורק לקביעת הזכאות.

אני כבר מקבל פנסיות זקנה מגרמניה - האם אני יכול לקבל תשלומים נוספים לפי החוק החדש?

כן. עם זאת, העלאת פנסיה קיימת היא הליך מסובך העשוי לדרוש סיוע משפטי.

מה אם אני מעוניין כי רשויות הביטוח הסוציאלי הגרמניות יבחנו את ההצהרות הקודמות שהגשתי, כאשר הגשתי בקשות במסגרת תוכניות תשלומים גרמניות אחרות (למשל, הקרן הגרמנית "זיכרון, אחריות ועתיד", קרן סעיף 2, קרן המצוקה וה-[BRG] Wiedergutmachung)?

אתה מחוייב לפי החוק לאפשר לרשויות הביטוח הסוציאלי הגרמניות לבחון מחדש כל תביעה ו/או הצהרה לתמיכה בבקשתך. אם לא תרשה זאת, בקשתך עלולה להדחות.

מהו התאריך הסופי?

עליך לשלוח את מכתב בקשת הטפסים למשרד הביטוח הסוציאלי המתאים יד ה - 30 ביוני 2003. כך, תהיה זכאי לקבל סכומים נוספים כתשלומים רטרואקטיביים (מאז 1997). גם אם החמצת את המועד האמור, כדאי לך בכל זאת להגיש בקשה.

הועידה לתביעות חומריות כנגד גרמניה

15 East 26th Street, Room 906, New York, NY 10010

רחוב גרוזנברג 18, ת.ד. 29254, תל אביב 65251, ישראל

Sophienstrasse 44, D- 60487, Frankfurt am Main, Germany

Desider Friedmann-Platz 1, A-1010 Vienna, Austria

דוא"ל: info@claimscon.org

אתר אינטרנט: www.claimscon.org

ועידת התביעות